

der er altsaa ikke deri nogen Garanti for nogen egentlig Søndagsfrihed for de tjenende Folk i Handelen. Gaaſte viſt vil jeg indrømme, at Forholdet vil medføre en større Frihed for dem end tidligere, men det, der var ønsket fra først af, var dette, at Søndagsfrihed ſkulde abſolut ſittes dem i alle de Tilfælde, hvor det var muligt, at en ſaadan kunde opnaas. — Med Henſyn til Industrien er der nu i Loven kun taget den store Industri med, kun Fabrikkerne og de fabrikmæssig drevne Virksomheder, og overfor diſſe er der taget en Del Undtagelsesforholdsregler, ſom gøre, at adskillige af diſſe Bedrifter, ſom der her er Tale om, ikke des mindre kunne holdes i Gang uafbrudt, altsaa baade paa Søndage og Helligdage. Naar man ſer, hvor vidtrækkende de Beſtemmelſer ere, der give Tilladelse til at gøre Undtagelser, ſaa vil man komme til den Erkendte, at Loven naar paa det Omraade ikke ret langt ud over, hvad der allerede nu er Tilfældet i den store Industri. Jeg maa ogſaa haardt beklage, at Loven er bleven ſaa meget indſtrænket, at den ikke har taget Haandværket med, og at Undtagelsesbeſtemmelſerne ere affattede paa den Maade, ſom ſtet er. Jeg ſer det egentlig ſaaledes, at den betingelsesviſe Søndagsfrihed, ſom ſkulde opnaas for Arbejderne i den store Industri, i mange Tilfælde ikke vil blive virksom. Naar der ſaaledes ſiges, at de paagældende Arbejdere i en Bedrift ſkulle have Halvdelen af Aarets Søndage fri, vil det nok kunne føre til paa viſſe Steder, at de Søndage, ſom falde paa den Tid af Aaret, hvor vedkommende Arbejdere ere arbejdsløſe, blive Fridage, medens der bliver raſtloſt Arbejde den øvrige Del af Aaret. Derimod for en anden Klaſſe af Storingen er der taget en Forholdsregel, ſom ſiger, at der kan indgaa Overenſkomst mellem Arbejdsgivere og Arbejdere om Søndagsarbejde, trods det at Loven ſiger, at hveranden Søndag ſkal være en Fridag; men naar Arbejderne ſtaa enkeltviſ overfor Arbejdsgiverne, ſaa ſtaa de ikke ſom en fri Part, og ſaa vil denne Beſtemmelſe blive ſaa vag, at Arbejderne ikke ville have ſynderlig Gavn af den. Jeg tillod mig tillige med et andet Medlem her af Tinget at ſtille nogle Vædringsforſlag til Sagens 2den Behandling, og jeg beklager, at diſſe Vædringsforſlag ikke bleve vedtagne. Jeg maa tillige bemærke, at den Form, vi havde givet Vædringsforſlagene, havde vi givet dem af Henſyn til Lovforſlagets øvrige Form; vi havde ønsket at gaa tilbage til Lovforſlagets oprindelige Form, men gjorde det ikke af Henſyn til de Behandlinger, Lovforſlaget har været underkafſtet. Der blev den Gang

gjort den Bemærkning, at diſſe Vædringsforſlag vilde medføre en Indſtrænkning i den perſonlige Frihed. Jeg tror, at naar vi overhovedet give Love, ſaa have diſſe Love til Formaal at gøre Indſtrænkninger i den perſonlige Frihed, og jeg mener, at den perſonlige Frihed har ſin Begrænsning der, hvor den træder andres Frihed for nær, og det tror jeg, at den gør, naar en Del Menneſter kunne forlange, at andre ſkulle arbejde paa en Tid, da andre helſt ønske at være fri og ogſaa kunne trænge til Fridag. Jeg mener, at naar ſaadanne Indſtrænkninger i den perſonlige Frihed foreſkrives ved Lov, ſaa virke de mere trykkende, naar det er en ſnævrere Kreds, der kommer ind under den, end naar det er en større almindelig Beſtemmelſe, ſom ſlaas ſat, og jeg tror derfor, at de Indſtrænkninger af den perſonlige Frihed for en Del af Samfundets Borgere, ſom Loven gaaſte viſt indeholder og indeholdt fra den første Forelæggelſe, ville føles langt mindre trykkende, naar Loven var bleven vedtaget i den Form, at den naaede ud til flere Menneſter, end den nu naar til. Er det en mindre Kreds, ſom kommer ind under den, ſaa frygter jeg, at de føle den noget haardere, og det vil let bevirke, at der opſtaar nogen Misfornejſe med en ſaadan Lov, hvilken Misfornejſe vilde kunne undgaa, naar der blev foreſkrevet almindelige Regler, ſaa at den store Maſſe kom ind under Loven. Til Trods for, at jeg ſaaledes maa beklage, at Lovforſlaget foreligger i en meget indſtrænket Form og ikke naar ud til de Menneſter, ſom det eſter min Mening burde naa ud til, vil jeg dog betragte det ſom et Fremſkridt paa de Omraader, ſom det behandler, og jeg vil derfor nu, naar vi ſkulle ſtemme om det, ſtemme for det, ſaaledes ſom det foreligger, men det ſker med det Ønſte, at derſom der i det andet Ting ſkulde blive ſtillet Vædringer til videregaaende Forandringer, og Loven altsaa muligviſ kunde komme herop en Gang endnu i ændret Stikke, at det høje Ting da vil kunne gaa noget videre, end det her er gaaet ved Lovforſlaget, ſom det foreligger. Endvidere ſtemmer jeg for Lovforſlaget med det Ønſte, at den meget begrænsede Søndagsfrihed, ſom der bliver indført fra en Del Menneſter, maa være en Spore til, at de Folk, ſom ikke komme ind under Loven nu, maa trægte eſter ved en ſenere Veſtigthed ogſaa at ſaa en ſaadan Søndagsfrihed. Jeg haaber, naar der rejses en Stemning ude i Befolkningen for en mere ubvidet Søndagsfrihed, end denne Lov hjemler, at det høje Ting ſaa vil være tilbøjelig til at gaa ind paa de Krav, ſom fra Arbejderne Side eventuelt maa blive